

**หัวข้อวิทยานิพนธ์**      การพัฒนาการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษา  
ตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน

**ผู้เขียน**      นายเอกชัย กันธะวงศ์

**ปริญญา**      พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

**คณะกรรมการที่ปรึกษา**  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี เลิศมัลลิกาพร    อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก  
รองศาสตราจารย์ ดร. อະเคื้อ อุณหเลขกะ    อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

## บทคัดย่อ

การดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขทั่วโลก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัสฮอฟ และศึกษาผลของการป้องกันต่อความรู้เกี่ยวกับเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ทักษะการปฏิเสธการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ และความตั้งใจในการไม่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย 1) กลุ่มพัฒนาการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น รวม 18 คน และ 2) กลุ่มผู้เข้าร่วมการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสแห่งหนึ่ง จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนพัฒนาการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน แบบวัดความรู้เกี่ยวกับเครื่องดัดแอลกอฮอล์ แบบวัดทักษะการปฏิเสธการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ และแบบวัดความตั้งใจในการไม่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที่เป็นอิสระต่อกัน และการทดสอบด้วยวิธีวิลค็อกสัน แมชแพร์ ไซน์แรงค์

ผลการพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ได้แผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย 1) การให้ความรู้แก่นักเรียนโดยวิธี walk rally 2) การตั้งกลุ่มแกนนำนักเรียนอาสาป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) การให้ความรู้ผ่านเสียงตามสายในโรงเรียน 4) การเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 5) การรณรงค์รอบรั้วโรงเรียนปลอดเหล้า และ 6) การจัดงานวันมหกรรมปลอดเหล้า

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p < .001$ ) กิจกรรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น สามารถเพิ่มความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทักษะการปฏิเสธ และความตั้งใจในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ควรนำแผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสในพื้นที่อื่นต่อไป

|                           |                                                                                                       |            |  |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--|
| <b>Thesis Title</b>       | Development of Alcohol Drinking Prevention Among Secondary School Students Using School Participation |            |  |
| <b>Author</b>             | Mr. Eakachai Kantawong                                                                                |            |  |
| <b>Degree</b>             | Master of Nursing Science (Community Nurse Practitioner)                                              |            |  |
| <b>Advisory Committee</b> | Assistant Professor Dr. Sumalee Lirtmunlikaporn                                                       | Advisor    |  |
|                           | Associate Professor Dr. Akeau Unahalekhaka                                                            | Co-advisor |  |

## ABSTRACT

Alcohol consumption among secondary school students is a major public health problem worldwide and its trend increases continuously. This study aimed to develop alcohol drinking prevention among secondary school students using school participation based on participation concept of Cohen and Uphoff to determine the effects of alcohol drinking prevention toward students' knowledge, alcohol drinking refusal skills, and intention not to drink alcohol. The samples in this study consisted of 1) the alcohol drinking prevention development group which were a school director, teachers, community leaders, public health personnel, parents, representatives of secondary school students, altogether 18 people, and 2) the alcohol drinking prevention participants which were 66 secondary school students from an Opportunity Expansion School. The study instruments comprised of a developmental plan for alcohol drinking prevention among secondary school students using school participation, alcohol knowledge test, alcohol drinking refusal skills test, and intention not to drink alcohol test. Data were analyzed using descriptive statistics, paired t-test and Wilcoxon matched-pairs signed-rank test.

The results of the developmental of an alcohol drinking prevention among secondary school students using school participation consisted of 1) providing knowledge to students through a walk rally, 2) setting up a student volunteer group to prevent alcohol drinking, 3) providing knowledge

through school radio broadcasting, 4) sharing of experiences regarding the impact of drinking alcohol, 5) campaign on “Alcohol Free School”, and 6) conducting a “No Alcohol day”.

The study revealed that knowledge about alcohol consumption, alcohol drinking refusal skills, and intention not to drink alcohol among student participating in the alcohol drinking prevention increased significantly ( $p<.001$ ). Activities of alcohol drinking prevention among secondary school students using school participation could improve alcohol knowledge, alcohol drinking refusal skills, and an intention not to drink alcohol among students. This developed activity plan should be applied in the Opportunity Expansion Schools in other areas.